

Bréf og skjöl fátækramála 1909-1910

Aðfnr. 1018, örk 18

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fáldakr andfndarfundur 27. jan. 1910. -

- 1, Stefaín Guðmundsson leður umhúaleigull.
- 2, Upplýsingar um beim Teinaeshöfn
- 3, Benjamín Teinass. um að fá barn sitt til sín
- 4, Angvar Sveinsson leitur um 100 kr. lán
- 5, Slyskeiting Jóns Teinasonar, Langar. 66 Gauðu. 6 kr.,
30 krónur
- 6, Slyskeiting Teinara Jónalássonar,
Múlastr. 15 krónur (Bajarhæppua)
- 7, Slyskeiting Guðm. Þjórniðsonar, Langar. 77,
10 kr. (Nalmsleyrukr. hæppua)
- 8, Slyskeiting Odda Oddssonar, Gritting. 54.
30 krónur.
- 9, Ahyggst tekni á legruköfnabi Múla-
ummar Lischelu Sigurðardóttur

Stefan Gunnarsson um héraðsgætt

Stefan Gunnarsson
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hattvirta, fátækranemd Reykjavíkur

Þjermid leyfi jeg mig ad tjá hinna
Hattvirtu fátækranemd Þvíkur
ad jeg sje mig ekki fært ad kafa
til lífsframperslu fyrir mig og
þjálstjildu minna nema med aðstoð
af fátækraffi þessa bejar
þar sem jeg ekki gjæt unnið einu
einasta eyrir inn i heimilisþorfi
med þri ad sitja tjer. Það er þri min
innlegasta ósk ad fátækraþjérnin
veiti mig i þessari minni áliggjandi
naudsinn 30 kr i matvolum handa
heimilinu og auk þess allt ad 10 kr
i Þeningum i fargjald handa gjálferum
migs min med. Þess til Vestmannaeyja
þar sem jeg hef fullu von um ad þi góða
atvinnu fann á samar og mun þá gjeta
sent heimili minnu þá sem þá þess
á vetur til framfaris

Þess skal gjetis að þú hefur ekki niðri
fleiri undanfarna daga haft
neitt til lýsiframfarstu þyris
heimili mitt & nema sem gott
fólk hefur gjert gottur á öðkur.
Þáframt verð þú að beiðast þess
að fátækra gjörni ábirgisl þyris mig
frá þessum tíma. Húsaaleigu þar
sem þú er sem er 5 Kr um mánuðum
til Alíftu Guðrúnar Guðmundsdóttur Laugaveg 43
Alla þessa hjálps skuldbind þú mig
til þess að borga á næstkomandi
sumri ef g. l. af atvinnu minni
þú vil gjeta þess að ef þú þar ekki
lánað þyris þargjaldum til Vestmannaeyja
þú gjet þú ekki komist þágang til þess
atvinnu sem þú hefur þar ventanlega
enn mjök er í alla stadi. Amöglegt að
ráða mig þyris á skutu hvað þyris sem
þú vilt þú vona góðum árangur

Virðingarfyllt

Reykjavík 26 janúar 1910

Ámundinus Jónsson

Því er með vil og vörðingunum fylgt
til kynna þinni Högroudu Fátækra -
nefnd að ég hef áungvað ástæður til að
halda blinda um agan Sigríði Jóns dóttur
sem hjá mig er og hefur óhvald hjá mig
hætt að ammað sí. En aðal ástæður til
þess eru þær að ég er ræðin í pasta vinnu
með börjunum ápríl mánaðar m. k.
Til þess tíma get ég lofað þinni að
vera en ómögulega heingur, þó það
þé möðin mín. Því ég hef Elki néina
manneskju aðra í heymili nemu barn
sem geingur í skóla.

Af þessu svona sögðu verð ég að þú
þína Högroudu Fátækra nefnd svo vel
gjöra og íbreyta möðin minni svo góðan
og hentugan stað sem hægt væri og
því hef ég þennan fyrirvara til ápríl
mánaðar

vörðingunum fylgt

Þverfisgötu 30 B 19 Júní 1910

Guðrún Sveins dóttir

F. Pub. 1910
© Bogarskiðsáfn Reykjavíkur

Þetta með er það virðingarfyllt
beyni mín að þér Heyðróa -
Fátækja nefnd vilði svo vel gjöra
og veita mið styrk til húsa leigu
sem er að upphæð 4 krónur um
mánuðinn. Því þar eg er í hörðum
klypum með að hafa til vistarveris
þess í vandræðum með húsa leigu-
na. og ef mið meitti veitast þessi
beyni mín óska eg að það meitti
Reyknastr frá 1. Janúar þ. m.
og óska að þú svar við þessu
tækisferi

Virðingarfyllt
Langaveg 43 B 18. Janúar 1910
Pjetur Þórðarson

J. Þorláksson 11/1910
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þu endurvitatur leiði mér hér
með að biðja hina hállvirðu fátærfu
Reykjavíkur, að gjöra svo vel og lána mér
úr bójarsjóði 100 sem endurborgis
með veru Jóns gamla Torfasonar sem
hjá mér dvelur. Þu ef svo stildi fara að
honum endist ekki aldur til það eða
þessari uppskotið þinu og mér stíll að
endurborga það á annan hátt.

Þu vona að hin hállvirða fátærfu
lásti lillit til þess, að eg byst við að
verdu fyrir tilfærnanlegu eignu þíni
ef eg get ekki þingis þessu uppskotið til
að borga með áfallinu gjöld á eign
þeirri sem eg hef undir höndum

Virðingarfyllt

Reykjavíkur 20 janúar 1910

Ingvar Sveinsson Brellisgötu 22

Til fátærfuþingdarinnar í Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þar er þú undirskrifadur er algjörlega
þjáfgarlaus fyrir mig og fjölskylda minna
þeggi þú mig virðingarfyllt að biðja þinn
hittvorts fátökra son þess Reykjavíkur að skilast
til nu að þú fái 50 króna brátabyrgðalán
upp á framsfóreluhrepp minn. Bið þú því þess
að gerð verði tilsjón á heimili minnu og skotadur
þjárgarstöður minnar þú allra fyrsta þar er hungur
er farit að sverfa að á heimilinu.

Reykjavík, Öðlingagötu 1, 7. janúar 1913
Virðingarfyllt
David Hafsson

F. 1/1913

Skýrsla

um þurfalingsinn Óddur Óddsson, Grettisgötu 54

1. Fult nafn þurfalingsins *Óddur Óddsson*
2. Fæðingardagur og ár *12. nóv. 1854*
3. Fæðingarstaður *Króki, Kjalarnesi.*
4. Framfærslusveit hans þá er hann varð 16 ára gamall?
Kjalarneshreppur
5. Giftur hvar og hvenær?
Reykjavík, ár 1906
6. Nafn konunnar, hvenær hún sé fædd og hvar?
Þeirum Pétursdóttir 27. apríl 1864
7. Barnafjöldi og aldur þeirra
4 börn, 23, 5, 3 og 2 ára.
8. Æfiferill þurfalings eftir 16 ára aldur.

Hann dvaldi í Fæðingashreppum sínum til 20 ára aldurs; þaðan flutti hann að Balkrokoti á Seltjarnarnesi og dvaldi þar 10-11 ár þaðan flutti hann til Reykjavíkur og hefur dvalið þar síðan.

9. Hvort og hvenær hann hafi þegið sveitarstyrk fyrir sig eða þá, sem hann er skyldur að framfæra að lögum, og hvort styrkurinn sé endurgoldinn?

Þessi eldi þegið styrk áður,

10. Hvort hann hafi lært nokkra handiðn?

Nei

11. Hvernig heilsufari hans sé háttad?

Er mjög heilsutæpur, gefur eldes unnið helna mjög gjetta vinnu

12. Hvaða atvinnu hann hafi nú, er styrks er beiðst?

Þessi engu atvinnu

13. Hve mikið hann hafi á viku (á mánuði)?

Ekkiert

14. Hvernig heilsufari konunnar sé háttad?

Hún er heilsutæpa

15. Hvort hún vinni fyrir nokkru?

Nei

16. Hvort börnin geti unnið fyrir sér að einhverju leyti?

1 börnið vinnur fyrir sig

17. Aðrar heimilisástæður þurfalingsins

Glennar.

18. Hvers vegna hann er orðinn styrksþurfandi?

Vegna veikinda og óþessmuleysis

19. Hvaða eigur þurfalingur eigi

(húsi)
Hann á 370 kr. í lú, nr. 29 B við
Njálsgötu.

20. Hvaða matbjörg hann eigi.

Enga.

Að skýrsla þessi sé rétt og sönn í alla staði, vottast hérmeð undir eiðs tilboð.

Óddur Óddur

(Nafn þurfalings).

Framanritaða skýrslu hefi eg tekið í dag í viðurvist undirskrifaðra votta, og votta eg að skýrslan er rétt bókuð eftir framburði þurfalingsins.

Reykjavík ..... p. 22. janúar 1910
Sigurjón Markússon

Vottar:

Ó. Þ. Þ. Þ.

Jón Eyjólfsson

Skýrsla þessi skal tekin áður en utansveitarþurfaling er veittur styrkur, — nema styrksþörfin sé svo brýn, að til þess fái ekki svigrúm, en þá svo fljótt sem unt er. Skýrslan skal gefin

- af manninum sjálfum, ef hjón verða þurfandi og til hans næst; að öðrum kosti af
- konunni;
- ef um einhleypar persónur er að ræða, af þurfaling sjálfum; og
- ef um börn innan 16 ára er að ræða og hvorugt foreldra er innsveitis, eða þau eru dán, af þeim mönnum nærstöddum, sem helst þekkja til.

Sé skýrslan eigi tekin á löglegan hátt, eða svo fljótt og svo fullkomin sem unt er, þá missir hlutadeigandi sveitarfélag rétt til endurgjalds á styrknum, sjá 64. og 65 gr. fátækralaganna sbr. og 66. gr.

Samkvæmt Mannatalbókun Reykjavíkurprestakalls
vottast, að Oddur Oddsson, nú til heimilis á Grettisg. 54,
hefir þannig verið skrifður í manntali bejarins:

Lágholti 1894 og 1895, Kirksba á Selholti 1896, Mít-
núsun á Selholti 1897, Reynirstad 1898, Floertsg. 22 1899,
á sama stað 1900, Grettisg. 14-1901, Grettisg. 27-1902 og 1903,
Njálsg. í nýja hús 1904, Njálsg. 29-1905 og 1906, Grettisg. 54
1907 og 1908.

Reykjavíð, 22. janúar 1910

Jóhann Þorkelsson
Lómk. prestur.

